

STGT

SLECHTE TIJDEN, GOEDE TIJDEN

Fototentoonstelling Het Dorp Velsen 1967-2017

Met dorps-
wandeling
langs de
monumenten

DOZEN VOLDIA'S

50 JAAR STICHTING:
VALLEN EN OPSTAAN

Jeugdherinneringen
van dorpskinderen

Toen & nu

BINNENKIJKEN BIJ BEWONERS

Uitgave: stichting
Het Dorp Velsen
september 2017 € 5

Elke week naar de Noordermarkt

Het ritueel is al vijfenveertig jaar hetzelfde. Op maandagmorgen tegen half zeven stappen Martha (77) en Siebe Rolle (81) in de auto en koersen naar Amsterdam. Martha stapt daar uit op de Noordermarkt, waar elke maandagmorgen de rommelmarkt met curiosa en antiek wordt gehouden.

Ze loopt daar met een paar vaste marktvriendinnen, ze kent alle handelaren, ze zoekt niets speciaals, maar iets moois haalt ze er zo uit. Nooit komt ze met lege handen terug. Zo is de wondere wereld van Martha ontstaan waarvoor menig passant in de Middendorpstraat stilhoudt om even door de ramen naar binnen te turen. Laatste aankoop: een klein leren portemonneetje met een zilveren sluiting. Het zal misschien een plekje krijgen bij het beugeltasje met de duizend kraaltjes, naast de antieke pop die ook al een tasje draagt: een piepkleine schelpentas. Het hangt aan een dun kettinkje aan haar pols. De Noordermarkt dus, maar ook de tweewekelijkse antiekmarkt in Haarlem, de vrijmarkt in Bloemendaal en anders loopt ze tijdens vakanties nog weleens tegen iets aan.

Martha is een verwoed verzamelaar. Het begon ooit met een melkglazen olie-lamp en nu staat het huis vol met oneindig veel moois, en alles heeft wel een verhaal. 'Martha verzamelt al van jongs af aan', vertelt haar man Siebe: 'Vroeger al, we zijn opgegroeid in Enkhuizen, als ergens oma's of opa's overleden, wist iedereen: oude spullen naar Martha.' 'Dit is natuurlijk verzameld in vele jaren', zegt ze, en kijkt tevreden rond. 'Siebe vindt het ook mooi, die zegt alleen: ik moet wel kunnen blijven rondlopen'.

Meubels, linnengoed en vooral de kleine objecten, zoals porseleinen popjes (3), een verzameling antieke eierdopjes (4) en Saksisch servies (1). Zo is er een huis vol antiek. Denk niet: oei, moet je allemaal afstoffen, het koper moet gepoetst en wat dachten we van al het zilver: 'Ik vind het heerlijk om te doen, dus alles gaat geregeld door mijn handen'.

Siebe is de voormalig gemeentearchivaris van Velsen, geschiedenis heeft zijn passie. Dus hier wordt iets gedeeld. 'Kijk dan', zegt Martha, en wijst op een oud poppenklerenkastje (2). Een laadje, twee deuren, de gordijntjes in de paneeltjes zijn nog origineel: 'Het poppenklerenkastje van de Velsense schrijfster Anna Kaulbach...' Binnenin liggen kleine porseleinen popjes, ze heeft er zoveel: 'Oh, de kleinkinderen hebben hier eindeloos gespeeld'.

Het kastje is Siebes favoriet. 'Ik heb het gekregen van de dochter van Anna Kaulbach, nadat ik wekenlang bij haar op zolder manuscripten had uitgezocht, nog van haar moeder. Dat schept een band. Toen de klus klaar was, gaf ze het. Ik was er enorm blij mee.'

Martha: 'En wat dacht je wat ik zei toen hij daarmee thuiskwam!'

De handen van de verzamelaarster gaan liefdevol langs de blauwwitte kan met het gekrulde handvat, vanaf de kasten kijkt een serie clowns neer. En dan hebben we het nog niet eens over de serie antieke eierdopjes in het raamkozijn.

'Ja', zegt ze dan, 'Het gebeurt wel vaak dat mensen vragen of dit een winkel is. Heel soms word ik 's nachts wakker, dan denk ooh, moet ik niet opruimen en wegdoen, want de kinderen...'

Maar dat is helemaal niet nodig, want de liefde voor antiek is doorgegeven: 'Mijn zoon en dochter, maar ook mijn schoondochter, houden er ook van. En mijn ene kleinzoon! Die gaat binnenkort op kamers in Amsterdam en ik ben al van alles voor hem aan het kopen. We hebben dezelfde smaak, hij vindt het allemaal even mooi.'

1.

2.

3.

4.

Zuiderdorpstraat toen en nu.
Foto midden: v.l.n.r. Masja Gemser,
Sara Höhner, Margreet Schaafsma,
Joram en Ingrid Gemser, Irene
Dekker, Mariana Höhner begin
jaren zeventig.

Zuiderdorpstraat 7-9 Nieuwe generatie

Op de locatie van de panden Zuiderdorpstraat 7 en 9 komt op de brandweerkkaart van 1760 bebouwing voor die deel uitmaakt van de herberg *Het Root Hart*. De opstallen die daar zijn aangegeven maken dan deel uit van een boerenbedrijf dat ook bij de herberg hoort (zie Zuiderdorpstraat 15). Tussen 1832 en 1846 maken de boerenopstallen plaats voor huisjes die tegen de herberg zijn aangebouwd. In 1904 wordt, zowel ter plekke van het huidige nummer 7 als bij nummer 9, bij de gemeente een aanvraag ingediend voor 'het oprichten van twee woningen', in totaal dus 4 woningen. Dit geeft aan dat er twee aparte dubbele woningen zijn opgetrokken.

De beide bouwblokjes nummers 7-9 en 11-13 worden in 1968 gerenoveerd naar een ontwerp van de nieuwe generatie bewoners zelf. Daarbij zijn de vier kleinere huizen bij elkaar gevoegd en tot twee woningen gemaakt, genummerd 7 en 9. Vanaf 1972 zijn er meerdere uitbreidingen aan de achterzijde van deze woningen gerealiseerd, die buiten de bescherming van het monument vallen.

Naam: Natascha Bergmans (1973)

Adres: Torenstraat 13

Periode: 1981-1985

Wonen in een stal 'Ik was acht toen ik in de Torenstraat kwam wonen. Heel bijzonder, want de huizen op nummer 11, 13 en 15 waren speciaal gebouwd. Vroeger was het een koeienstal. In ons huis was nog een stukje van de originele muur bewaard gebleven. Ik heb er gewoond tot mijn dertiende en ondanks dat er een verdrietige herinnering (mijn ouders gingen in die periode uit elkaar) kleeft aan het dorp, heb ik er een superleuke jeugd doorgebracht.'

Schaatsen op straat 'Ik speelde veel met Rinske Dekker en Paulien Dekker. Die woonden in bijzondere huizen, vond ik. Mijn mooiste herinnering is dat het een keer zo hard had gevoren dat we door het hele dorp konden schaatsen, gewoon over de straat! Ik heb denk ik wel tachtig rondjes door het dorp en langs ons huis geschaatst. Supercool vond ik dat. Het stomste aan het dorp vond ik dat de auto niet voor de deur mocht staan en dat je dus altijd héél ver moest lopen. Naar de parkeerplaats tweehonderd meter verderop, haha.'

Waterpomp 'Ik speelde graag op het plein. Ik weet nog dat er naast restaurant Het Roode Hert een waterpomp werd geplaatst waaruit we in het begin onbeperkt water konden pompen. Blijkbaar was de gemeente daar niet zo blij mee, want na een tijdje werd de pomp afgesloten. Ook speelde ik vaak bij het monument langs het kanaal. Daar was een stenen maquette geplaatst waarop je je eigen huis kon zien. Nog steeds kom ik vaak in Velsen-Zuid, maar nooit meer in het oude dorp. Mijn moeder woont nu in het deel bij de brandweerkazerne.'

‘Ik ben
wel
tachtig
keer
langs
ons huis
geschaatst’